

Udskrift af dombogen

DOM

Afsagt den 8. januar 2018 i sag nr. BS 6B-931/2017:

A

... 82

...

mod

Københavns Kommune

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Københavns Rådhus

Rådhuspladsen 1

1550 København V

Sagens baggrund og parternes påstande

Denne sag, der er anlagt den 7. februar 2017, vedrører spørgsmålet, om Københavns Kommune hos sagsøger kan inddrive den hjælp, som kommunen fra den 1. september 2013 og frem efter lov om aktiv socialpolitik har udbetalt til hendes tidligere svigermor B.

A har nedlagt påstand om, at Københavns Kommune tilpligtes at anerkende, at der ikke på baggrund af garantierklæring af 26. november 1999 og 14. marts 2003 kan ske inddrivelse hos A for hjælp til forsørgelse udbetalt til B.

Københavns Kommune har nedlagt påstand om frifindelse.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Det fremgår, at inddrivelsen sker på baggrund af garantierklæringer, der er underskrevet af sagsøger i 1999 og 2003, hvorefter sagsøger har påtaget sig at varetage B's forsørgelse.

B ansøgte i 1999 om opholdstilladelse i Danmark efter reglerne om familiesammenføring med sine herboende børn, jf. dagældende udlændingelovs § 9, stk. 1, nr. 4. Udlændingestyrelsen meddelte den 21. december 1999 B opholdstilladelse på betingelse af, at de personer, som hun var blevet familiesammenført med, kunne forsørge ansøgeren. Opholdstilladelsen blev forlænget den 20. december 2000.

Den 19. januar 2004 meddelte Udlændingestyrelsen B tidsubegrænset opholdstilladelse.

Københavns Kommune har gennem en årrække fra den 30. november 2005 i perioder udbetalt kontanthjælp til B, men fik først på et langt senere tidspunkt kendskab til de foreliggende garantierklæringer.

I brev af 30. juli 2012 til Københavns Kommune har Udlændingestyrelsen blandt andet skrevet:

"...

Efter den dagældende udlændingelovs § 9, stk. 1, nr. 4, eller nr. 5, kunne forældre over 60 år blive familiesammenført til et dansk/nordisk barn, eller til et barn med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8.

En opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 4, eller nr. 5, kunne betinges af, at den herboende reference påtog sig at forsørge ansøgeren. I den forbindelse skrev herboende reference (garanten) under på en garantierklæring.

Den 1. juli 2002 blev denne bestemmelse ophævet, og der er ikke længere retskav på familiesammenføring til forældre over 60 år.

...

Der kan ikke dispenseres fra garantierklæringen (forsørgelsespligten) i sager, hvor der er indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter den 27. juni 1992.

...

En tidsubegrænset opholdstilladelse kan ikke inddrages med henvisning til, at herboende reference ikke opfylder forsørgelsespligten.

Inddrivelse af udbetalt hjælp

For garantierklæringer i sager, hvor ansøgningen om opholdstilladelse er indgivet efter den 27. juni 1992 og inden den 1. juli 2002, gælder proceduren i den dagældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 5. Kommunen skal således pålægge garanten at yde betaling for hjælp efter aktivloven eller integrationsloven.

Spørgsmålet om håndhævelsen af disse garantierklæringer henhører under kommunen og eventuelt i sidste ende under domstolene.

...

Betydningen af, at en forælder i en sag, hvor der er underskrevet en garantierklæring, har fået tidsubegrænset opholdstilladelse, er, at den pågældende opholdstilladelse ikke længere vil kunne inddrages af Udlændingestyrelsen efter bestemmelsen i udlændingelovens § 19, idet alene tidsbegrænsede opholdstilladelser kan inddrages, såfremt de løbende betingelser - her at garanten forsørger ansøgeren - ikke længere er til stede.

Det er Udlændingestyrelsens opfattelse, at det af Østre Landsrets dom af 20.12.2005 følger, at en garantierklæring er gyldig, så længe den familiesammenførte udlænding opholder sig i Danmark på det oprindelige opholdsgrundlag, uanset om pågældende har fået tidsubegrænset opholdstilladelse.

"..."

Den 27. september 2016 sendte Københavns Kommune en opkrævning på 318.823,35 kr. til sagsøger. Opkrævningen vedrørte udbetalt hjælp til B i perioden fra den 1. september 2013 til den 31. august 2016.

Følgende fremgår af udskrift fra Folkeregistret vedrørende B's bopælsforhold:

"... 82 fra den 7. januar 2000 til den 18. maj 2004
... 5, 2. tv. fra den 18. maj 2004 til den 2. april 2008
... (ulæseligt nummer) fra den 2. april 2008 til den 9. marts 2009 ... 4, st. tv. fra den 9. marts 2009 til den 18. november 2009
... 5, 2. tv. fra den 18. november 2009 til 9. februar 2011
... 85 fra den 9. februar 2011 til den 28. februar 2011
... 5, 2. tv. fra den 28. februar 2011 til den 19. marts 2012
... 85 fra den 19. marts 2012 til den 24. februar 2013
X-adresse 79, 1. tv. fra den 24. februar 2013"

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af A, C, D, E og F.

A har forklaret, at B er hendes tidligere svigermor. Det er rigtigt, at hun underskrev en garantierklæring i forbindelse med, at svigermoderen kom til Danmark. Svigermoderen boede dengang i Marokko, hvor der kun boede en af hendes sønner, og hun ville gerne til Danmark for at være sammen med en anden søn og sine børnebørn. Hun husker ikke, om hun blev vejledt af Udlændingestyrelsen, da hun skrev under på garantien. Hun forstod dengang, at hun skrev under på, at hun skulle betale for svigermoderen, hvis denne blev syg eller skulle rejse tilbage til Marokko. Hun forstod også, at garantien ville bortfalde, såfremt svigermoderen opnåede tidsubegrænset opholdstilladelse. Hun har altid haft arbejde, så hun mente nok, at de kunne forsørge svigermoderen, hvis det blev nødvendigt. Den tidligere ægtefælles bror, D, var også kommet til Danmark i 1993, men hun ved ikke, om han også underskrev en garantierklæring. Hendes tidligere ægtefælle, C, underskrev i hvert fald en garantierklæring. Svigermoderen kom til Danmark, og hun, ægtefællen og svigermoderen boede sammen i 5 år. Hun blev herefter separeret fra ægtefællen, som sammen med sin mor flyttede fra adressen. Svigermoderens opholdstilladelse blev fornyet med et år ad gangen, og til sidst fik hun permanent opholdstilladelse. Hun mener, at hun i den forbindelse også skrev under på en garantierklæring. Det var inden hun blev separeret. Svigermoderen skulle have et arbejde for senere at kunne modtage kontanthjælp. Hun var ikke med svigermoderen i kommunen. Hun har ikke tænkt over, at hun fortsat hæftede for forsørgelsen. Hun regnede med, at hun var ude af det, når svigermoderen blev berettiget til kontanthjælp fra kommunen. Hun har ingen kontakt med svigermoderen. Kontakten ophørte for 5-6 år siden. Svigermoderen flyttede efter separationen til ... 5, 2. tv., som er hendes fraseparerede ægtefælles adresse. Hun har i dag ikke nogen konkret viden om, hvor B bor, men hun tror, at det er hos D. Hun ved, at B har været indlagt nogle gange på Bispebjerg

Hospital med ... Hun var ikke syg, dengang hun boede hos sagsøger og hendes tidligere ægtefælle, men hun er i dag mere eller mindre ..., og sagsøger forestiller sig, at hun må være plejekrævende. Hun har ikke besøgt hende hverken i Danmark eller Sverige efter separationen fra ægtefællen. Hun mener, at hendes børn mødte hende i Marokko på sommerferie i 2017. Hun er ikke klar over, hvem der var sammen med hende i Marokko. Hun mener, at det er D, som tager sig af moderen nu. Hun er ikke klar over, om hendes fraseparerede mand ser sin mor. Hun kender intet til adressen X-adresse 79, 1. tv., og heller ikke til E. Hun er klar over, at E længere ude er i familie med hendes børn via en halvsøster til den fraseparerede ægtefælle.

Sagsøgers datter er flyttet hjemmefra. Hun bor sammen med sin søn. Hun arbejder som tolkeformidler og har en økonomi, der er ok. Hun blev gift med sin mand i 1989. De blev separeret i 2007. De er ikke blevet skilt. Det har ikke noget at gøre med religion.

C har forklaret, at hans mor blev familiesammenført med ham og hans daværende ægtefælle. Der var ingen familiemedlemmer tilbage i Marokko, og det var helt naturligt, at moderen kom til Danmark til resten af familien. Han kom selv til Danmark i 1988. Han var ikke tilfreds med styret i Marokko. Han blev gift med sagsøger og kom til Danmark. Hans lillebror D kom også til Danmark. Deres storebror kom også efter et ophold i Holland til Danmark, men storebroderen er alkoholiker, og han har ikke kontakt med ham. Det var både ham og D, der arrangerede, at moderen kom til Danmark. Han husker ikke nærmere om omstændighederne ved garantierklæringerne. Han garanterede sammen med sagsøger, og D kom på senere. De skulle forsørge moderen, men han husker ikke nærmere om, hvad der lå heri. Da moderen kom hertil, forsørgede de hende, indtil hun selv kunne tjene penge. Han har ikke forestillet sig, at han fortsat skulle forsørge moderen, efter at hun fik permanent opholdstilladelse. Han synes ikke, at det er retfærdigt, at sagsøger i dag skal hæfte for den kontanthjælp, som er udbetalt til moderen. Da han og sagsøger blev separeret i 2007, flyttede han sin adresse og moderens adresse til ... 5, 2. tv. Han kunne dog ikke passe moderen godt nok, så hun flyttede hen til D, som var gift, og hvis ægtefælle kunne passe moderen. D boede på dette tidspunkt i nordvestkvarteret. D flyttede senere til Malmø. Det var vist for 6-7 år siden. D tog deres mor med sig til Malmø. Han var ikke involveret i flytningen til Sverige. Moderen er ... og kan ikke klare sig selv. Hans forhold til D er ikke godt. Det er på grund af denne sag. Han ser sin mor 2-3 gange om året. Han opholder sig selv for det meste af tiden i Marokko. Han så moderen i Marokko i sommeren 2017, og han har også besøgt moderen i Malmø her i år. Han talte med hende i lillebroderens lejlighed i Malmø. De sad i stuen, så han er ikke klar over, om moderen havde sit eget værelse i lejligheden. Besøget varede kun en halv times tid. Han mener, at moderen har været på sommerferie i Marokko både i 2013, 2014 og 2015 sammen med D. Både vidnet og D har en lejlighed i Marokko.

Vidnet har ikke kendskab til adressen på X-adresse, men han ved, at E længere ude er i familie. Han har aldrig været på adressen. Efter han og moderen flyttede fra ægtefællen, har han ikke kendskab til moderens pas. Han har aldrig hjulpet hende med at komme fra Danmark til Sverige.

Tilbage i 2005/06 hjalp han moderen i forhold til kommunen. Moderen havde fået konstateret ..., og der var nogle programmer, hun gennem kommunen kunne gennemgå. Sagsbehandleren mente, at hun skulle have sine egne penge, og der blev derfor søgt om kontanthjælp til moderen. Det er rigtigt, at moderen var hospitalsindlagt to gange i april/juni i 2017. Vidnet var selv i Marokko, men kom hertil for at besøge hende.

Han er sikker på, at moderen bor hos lillebroderen i Sverige, at hun har boet hos lillebroderen fra vidnets separation og flytning fra sagsøger, og at lillebroderen tog hende med til Sverige, da lillebroderen flyttede dertil. Hos E er der ingen, som kan hjælpe moderen.

Kommunen har også krævet betaling af ydelserne til moderen hos ham. Han mener ikke, at det er fair. Han mener, at kommunen har lavet en fejl ved at udbetale hjælp til moderen. Han selv har ikke begået noget ulovligt, og det giver ingen mening, at han skal betale for de fejlagtige udbetalinger til moderen. Han har været klar over, at moderen modtog kontanthjælp, og han har ikke haft viden om spørgsmålet, om dette har været i overensstemmelse med reglerne. Hun fik også penge af kommunen, da hun boede hos vidnet og den fraseparerede ægtefælle. Han er ikke klar over reglerne om kontanthjælp, hvis man ikke opholder sig i Danmark. Han har først reageret, da han blev mødt med et krav om betaling.

Om sig selv har vidnet forklaret, at han fik konstateret ... i 2010. Han arbejdede før som Han fik understøttelse fra a-kassen indtil 2012. Herefter har han haft enkelte timers arbejde som ..., men som forklaret opholder han sig mest i Marokko.

D har forklaret, at moderen kom til Danmark i slutningen af 90'erne. Han skrev under på en garantierklæring, men han havde ikke noget at gøre med moderens papirer i øvrigt. Han havde selv problemer med at få sin ægtefælle hertil, og han var nødt til at flytte til Sverige for at leve sammen med sin ægtefælle. Det var i 2008. For tre år siden fik han at vide, at moderen modtog kontanthjælp. Han er ikke bekendt med, at sagsøger og hans bror skulle være separeret. Broderen opholder sig efter hans kendskab altid hos sagsøger, hvor han også har besøgt begge. Han er bekendt med, at moderen har boet hos broderen både i en lejlighed i ... og en lejlighed på Vidnet har ikke boet sammen med moderen hverken i Danmark eller i Sverige. Vidnet er bekendt med, at moderen i en periode boede hos deres storebroder i ...kvarteret. Moderen har besøgt ham i Sverige,

men hun har ikke boet sammen med ham der.

Vidnet er hver dag i København, hvor han så besøger moderen på X-adresse. Lejligheden her er en andelslejlighed. Han ved, at moderen har søgt om at få sin egen lejlighed. Moderen er ..., men kan alligevel enkelte ting selv. Hun kan dog nok ikke klare sig selv helt.

Vidnet kører bus i Sverige. Han kører hver dag til Danmark for at passe moderen. Hans ægtefælle hjælper med at passe moderen. Parret, der bor på X-adresse, hjælper også med at passe moderen. Han var som forklaret nødt til at flytte til Sverige for at kunne leve sammen med ægtefællen, men han ønsker at flytte tilbage til Danmark for at kunne være mere sammen med moderen. Moderen er vel i Sverige på besøg 1-2 gange om måneden. Hun overnatter aldrig i Sverige. Han har hjulpet sin moder i forhold til kommunen gennem de sidste 3-4 år. Det var hans broder, der ville have moderen til Danmark, og det var vidnet, som måtte træde til, da broderen og hans ægtefælle smed moderen ud af lejligheden.

Vidnet var i Marokko i sommeren 2017. Moderen var ikke med. Han mener, at moderen på dette tidspunkt opholdt sig hos storebroderen i ...kvarteret. Vidnet har en lejlighed i Marokko. Han og hans ægtefælle var på sommerferie der i sommeren 2017. Han talte med sin storebror hver dag under den sommerferie. Storebroderen bor hos en kæreste, men han har vist ikke adresse der.

Moderen har ..., og hun fik ... i 2017. Moderen er meget træt. På X-adresse bor hun sammen med familien. Det er en lejlighed på 120-130 kvadratmeter. Moderen har sit eget værelse. Familien boede tidligere på ... i et stort hus. Vidnet har ikke nøgle til lejligheden, men der er altid nogen hjemme. Han mener ikke, at det er besværligt at tage frem og tilbage fra Malmø for at passe moderen. Det er hans ægtefælle, som hjælper moderen med bad og lignende. Han er timelønnet som ... og kan selv bestemme, hvilke vagter han vil tage. Han arbejder maksimalt 90 timer om måneden. Hans ægtefælle arbejder ikke. Han har fire børn i alderen fra 8 år til 23 år. De ældre passer de yngre, når han og ægtefællen er væk.

Vidnet modtog kravet om tilbagebetaling. Han ringede til kommunen. Han fik at vide, at man ikke ville forfølge kravet, fordi han boede i Sverige, og at man i stedet ville koncentrere sig om de familiemedlemmer, som bor i København. Han har ikke fået ringet til Udlændingesservice.

Det er rigtigt, at der sidste år opstod problemer med at få moderen på besøg i Malmø på grund af kontrollen ved grænsen. Moderen har ikke noget pas. Passet har været væk flere gange. En gang blev det vasket sammen med noget tøj. Det er meningen, at moderen skal have et nyt pas.

Han har gentaget, at moderen bor i København. Det er rigtigt, at han får løn

fra Københavns Kommune for at hjælpe moderen 2 timer dagligt. Moderen modtager sin post på adressen på X-adresse.

E har forklaret, at han bor sammen med sin ægtefælle, deres datter på 18 år og B. Lejligheden er på 140 kvadratmeter og 5 værelser. B betaler 500 kr. om måneden for forbrug af vand m.v. Der er ikke oprettet nogen lejekontrakt. Det er jo familie. Hun har boet der siden 2013. Efter sagen kom op, og han blev indkaldt som vidne ved stævning fra november 2017, har han bedt B om at flytte, og det er sket. Han er blevet helt stresset over sagen, og han sagde til B's søn, at han var for gammel til at tage sig af dette. Vidnestævningen blev forkyndt for ham den 28. november 2017, og B er flyttet pr. 1. december 2017. Han ved ikke hvortil. Det er rigtigt, at han tidligere boede i et hus i Han husker ikke, at B var tilmeldt der også, men det er nok rigtigt, at hun boede der, og at hun flyttede med til X-adresse.

Vidnet har nu forklaret, at B har betalt 1.000 kr. om måneden, men har rettet dette til 500 kr. som oprindeligt forklaret. Det er hende selv, som betaler ham kontant. Værelset er på 2 x 3 kvadratmeter. Der har hun en seng og sit tøj. Nogle gange bor hun hos en af sine tre sønner. D bor i Malmø. Hun kan være væk enkelte nætter. Vidnet kører ... fra kl. 05.00 -kl. 18.00, og han kan ikke sige, hvor meget hun er i lejligheden. Hans ægtefælle hjælper med pasningen af hende. Hun bliver også passet af D og hans ægtefælle. Hun er dog så plejekrævende, at han også tidligere har sagt, at hun burde flytte til et sted med mere hjælp. Vidnet er på sommerferie i Marokko hver sommer, og han er ikke klar over, om B også er på ferie i Marokko. Han har ikke set hende i Marokko. Hans ægtefælle er selvstændig. Hun har et rengøringsfirma. Hun var tidligere sygemeldt i 3 måneder. Hun er nu i arbejde igen. Hun har dagarbejde og afløser også ved sygdom forskellige steder. B's søn kommer fra Malmø hver eneste dag. Hun spiser med familien og sønnen. Han blander sig ikke i deres forhold.

F har forklaret, at hun oprindeligt er kontorassistent. Hun har fra 2000 været ... og er i dag ... i Københavns Kommune. Hun besvarer klager over sagsbehandlingen. Hun har været i kommunen i 33 år.

Til bilag 15 har hun forklaret, at der er tale om journalen vedrørende B's kontanthjælp. Som det fremgår, skal kommunen hver tredje måned følge op på, om der fortsat er grundlag for at yde hjælp, jf. s. 32, notat af 18. april. I notatet fra den 22. august 2007, jf. s. 31 i bilaget, henvises der til retsikkerhedsloven. Den pågældende skal oplyse, om der er ændringer i de personlige og økonomiske forhold. Brevet dannes automatisk i systemet og sendes så til den pågældende. Ved notatet den 17. november 2009, s. 30, kontrolleres, om den pågældende er udrejst siden sidste kontrol. Borgeren skal

møde personligt med sit pas, hvor det tjekkes, om der er stempler, der viser, at den pågældende har været udrejst. Opholder man sig i udlandet, har man ikke ret til ydelser. Den 24. november 2009 har man truffet afgørelse om, at der er ydet hjælp med urette, og at der skal ske tilbagebetaling, jf. s. 29. Det er det samme, som fremgår af s. 28. Den pågældende er med sikkerhed gjort opmærksom på reglerne. Notatet den 1. december 2012 er et led i deres rutineopfølgning hver tredje måned, jf. s. 23. Også notatet den 14. februar 2012, s. 22, er helt efter bogen. Borgeren er mødt den 25. oktober 2012, jf. s. 20. Hvis hun ikke selv var mødt, ville det fremgå. Notatet den 23. juli 2013 er også standard, jf. s. 16. Notatet den 10. september 2013 vedrører et bortkommet pas. Man beder om dokumentation for, at passet er bortkommet. Dette kan dokumenteres ved at vise, at man har anmeldt forholdet til politiet. Når passet er bortkommet, har kommunen selvsagt mistet muligheden for at tjekke eventuelle stempler i passet. I stedet spørger man borgeren, om den pågældende har været ude at rejse, og man beder om at se billetter. Efter reformen den 1. januar 2014 sendte man breve til samtlige i kommunen med spørgsmål, om de boede sammen med nogen, jf. notat af 12. marts 2014, s. 13. Hvert år laver man en opfølgning vedrørende formueforholdene, jf. notat af 31. marts 2014, s. 9. Dette tjekkes via kontakt til Skat. Der er ikke kontrol ud over det nævnte, medmindre der er en konkret grund hertil. Til notat af 22. september 2016, s. 4, har vidnet forklaret, at man i forbindelse med implementering af integrationsydelsen slog alle op i folkeregisteret for at tjekke, om de pågældende skulle have kontanthjælp eller integrationsydelsen. Også kontanthjælp er indtægt. Man tjekker, om der er "huller" i indkomsten, og om de pågældende er tilmeldt folkeregistret. Der er ikke indikationer for, om den pågældende rent faktisk har opholdt sig i udlandet i perioder. Det hænder, at pas bortkommer. I den konkrete sag er det dog usædvanligt, at det er sket så ofte som dokumenteret.

Parternes synspunkter

A har i påstandsdokument af 27. november 2017 anført følgende:

Sagen vedrører spørgsmålet om Københavns Kommunes inddrivelse hos A af den hjælp til forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik, kommunen har udbetalt i perioden fra 1. september 2013 og frem til hendes tidligere svigermor B.

Tidsmæssig begrænsning af forsørgelsesforpligtelsen og garantierklæringen

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende, at de afgivne garanti-erklæringer ikke længere, efter at B har opnået tidsbegrænset opholdstilladelse i Danmark den 19. januar 2004, kan danne grundlag for inddrivelse hos A.

Garantierklæringerne er af Udlændingestyrelsen indhentet i henhold til den

dagældende udlændingelovs § 9, stk. 4, jf. lovbekendtgørelse nr. 51 af 22. januar 1997, hvorefter opholdstilladelse til forældre over 60 år, jf. dagældende § 9, stk. 1, nr. 4, kunne betinges af, at den person, der boede i Danmark, påtog sig at forsørge ansøgeren.

Efter dagældende udlændingelov fremgik det ikke, hvilken tidsmæssig udstrækning en forsørgelsespligt herefter havde.

Konkret blev den tidsmæssige udstrækning af forsørgelsespligten imidlertid i sagen præciseret i Udlændingestyrelsens afgørelser om opholdstilladelse af henholdsvis 21. december 1999 og 20. december 2000.

Det følger af indholdet i garantierklæringerne, at A forudsætningsvis er gjort bekendt med, at konsekvensen ved udbetaling af hjælp til forsørgelse er, at opholdstilladelsen af den pågældende bortfalder under henvisning til den i 1998 og 2003 gældende § 18, stk. 1, i udlændingeloven.

Dagældende udlændingelovs § 18, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 557 af 30. juli 1998 og lovbekendtgørelse nr. 608 af 17. juli 2002, indebar, at en opholdstilladelse bortfaldt, når der af forsørgelsesmæssige grunde er truffet afgørelse om, at en udlænding, der ikke har de fornødne midler til sit underhold, skal hjemsendes.

Det følger samtidig af dagældende lov om aktiv socialpolitik § 3, stk. 4, jf. lovbekendtgørelse nr. 707 af 29. september 1998 og lovbekendtgørelse nr. 125 af 25. februar 2003, at daværende Den Sociale Sikringsstyrelse skulle afgøre, om udlændingen skulle hjemsendes. En sådan afgørelse kunne dog ikke træffes, hvis udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 3 år, henholdsvis 7 år.

Det følger således af Udlændingestyrelsens afgørelse af 21. december 1999 om tidsbegrænset opholdstilladelse til B, at:

”Styrelsen anmoder repræsentationen om at oplyse ansøgeren om, at tilladelsen er givet med på betingelse af, at den person, som ansøgeren er blevet familiesammenført med, kan forsørge ansøgeren, så længe tilladelsen er tidsbegrænset.”

Det følger videre af Udlændingestyrelsens afgørelse af 20. december 2000 om forlængelse af tidsbegrænset opholdstilladelse til B, at:

”Så længe din opholdstilladelse er tidsbegrænset, er tilladelsen blandt andet betinget af:

- at din søn bor i Danmark, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1,
- at din søn kan forsørge dig, jf. udlændingelovens § 9, stk. 4”

Til opholdstilladelsen meddelt for perioden 20. december 1999 og frem til opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse var således knyttet en forsørgelsespligt, dog således, at pligten ved forlængelsen den 20. december 2000 ikke ses betinget af, at A forsørge B.

Ved Udlændingestyrelsens meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse til B den 19. januar 2004 ses der ikke stillet andre krav til opretholdelse af opholdstilladelsen end fast ophold i Danmark.

Det konkrete indhold og den konkrete ordlyd af garantierklæringerne indebærer i sammenhæng med den dagældende udlændingelovs § 18, stk. 1, lov om aktiv socialpolitik § 3, stk. 4, samt udformningen af de meddelte opholdstilladelser til B, at den tidsmæssige udstrækning af garantiene konkret alene må opfattes som gældende så længe B opholdt sig i Danmark på baggrund af tidsbegrænsede opholdstilladelser.

Således som Udlændingestyrelsens afgørelse af 20. december 2000 er udformet, kan det endvidere lægges til grund, at den fornyede og forlængede opholdstilladelse til B ikke var knyttet til en familiesammenføring med A, og at eventuelle forsørgelsesforpligtelser i perioden efter 20. december 2000, også af den grund ikke kan gøres gældende over for hende.

U.2006.946 Ø kan ikke føre til et andet resultat. I U.2006.946 Ø blev det konkret lagt til grund, at en garantierklæring afgivet i forbindelse med familiesammenføring med en forælder ikke kunne tilsidesættes. Garantierklæringen om fuld forsørgelse ansås således ikke at være ugyldig efter aftaleretlige bestemmelser eller grundsætninger, efter udlændingeloven eller forvaltningsretlige bestemmelser eller principper. Garantien i pågældende sag kunne således pålægges en garantiforpligtelse også efter det tidspunkt, hvor pågældendes far var blevet meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse.

Sagen vedrørte imidlertid prøvelse af en garantierklæring, der var knyttet til en opholdstilladelse meddelt i 1989, hvor det af opholdstilladelsen fremgik, at denne var meddelt under betingelse af, at garanten havde påtaget sig den fulde forsørgelse, og at der ikke i garantierklæringen var henvisning til muligheden for bortfald af tidsbegrænsede opholdstilladelser, ligesom der ikke i den afgørelse, der dannede grundlag for opholdstilladelsen ses at være anført nogen tidsmæssig begrænsning af forsørgelsespligten.

Manglende opholdsretligt grundlag i Danmark og manglende grundlag for udbetaling af hjælp til forsørgelse

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det endvidere gældende, at B i perioden fra i hvert fald 1. september 2013 og frem ikke har haft

ophold i Danmark på en sådan måde, at hun har haft gyldig opholdstilladelse.

Hun har således i den pågældende periode haft fast ophold i Sverige hos sin derboende søn, D, ... 27, lejl. 1201, 21527 Malmø, Sverige.

På den baggrund har B i perioden knyttende sig til Københavns Kommunes betalingskrav ikke haft krav på modtagelse af hjælp til forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik mv. Hjælpen ses således udbetalt uretmæssigt.

B's tidsubegrænsede opholdstilladelse i Danmark må anses for bortfaldet *ex lege* i medfør af udlændingelovens § 17, stk. 1, efter at hun opgav sin bopæl ved at tage ophold hos sin søn i Sverige.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 1, beror vurderingen af, om en udlænding har opgivet sin bopæl på en konkret vurdering af en persons faktiske ageren, hvor der lægges vægt på, om den pågældende udlænding ved egne handlinger faktisk har vist, at vedkommende har ønsket at opgive sin bopæl i Danmark.

Det er herved uden betydning i hvilke perioder og længden heraf udlændingen har afbrudt opholdet i udlandet, idet opholdstilladelsen er at anse for bortfaldet *ex lege* fra tidspunktet for den faktiske udrejse til udlandet med ønske om at opgive sin bopæl.

Bortfald sker uden danske myndigheders involvering.

Der er således tale om en efter loven konstaterbar retsfølge, der tillige kan konstateres selvstændigt under nærværende retssag.

Registreringer i CPR er herved ikke afgørende, jf. modsætningsvis U.1997.1411V og FOB1999.156.

Det bemærkes hertil, at Københavns Kommune ses at have foretaget løbende kontrol af B's opholdsretlige status i Danmark og af hendes opholdssted, ligesom notattilførsler for perioden fra 17. november 2009 og frem ses at rejse tvivl ved B's opholdsgrundlag og faktiske ophold i Danmark.

Det gøres på den baggrund gældende, at B ikke har været berettiget til hjælp til forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik, jf. lovens § 5, stk. 1. Udbetalingen har således ikke været berettiget, og Københavns Kommune kan på den baggrund ikke opkræve uberettiget udbetalt hjælp til forsørgelse hos A.

Det gøres endelig gældende, at grundlaget for kravet mod A

ikke har været til stede i perioden fra i hvert fald 1. september 2013 og frem, idet der ikke har foreligget en gyldig opholdstilladelse, der har givet B adgang til ophold mv. i Danmark.

Det påhviler Københavns Kommune at dokumentere og føre bevis for, at det har været i overensstemmelse med lov om aktiv socialpolitik mv., at der er udbetalt hjælp til B. Henset til de i sagen anførte omstændigheder samt den gennemførte bevisførelse, foreligger der ikke tilstrækkelig dokumentation herfor.

Det er endelig for så vidt angår gyldigheden af betalingskravet rettet mod A uden betydning, om Københavns Kommune kan rette et krav mod B om tilbagebetaling af den udbetalte hjælp.

Københavns Kommune har i påstandsdokument af 27. november 2017 anført følgende:

1.

Ad sagsøgers anbringende om, at de afgivne garantierklæringer ikke længere er gældende som følge af, at B opnåede tidsubegrænset opholdstilladelse 19. januar 2004.

A. Sagsøgte gør gældende, at sagsøger har afgivet klare, tidsubegrænsede og ubetingede garantier for at ville betale den fulde forsørgelse for B under dennes ophold her i landet, og at de afgivne garantierklæringer er i overensstemmelse med det dagældende lovgrundlag. Sagsøgtes udbetaling af kontanthjælp med henblik på forsørgelse udløste herefter denne garantiforpligtelse.

B. Sagsøgte gør i den forbindelse gældende, at det dagældende regelgrundlag sammenholdt med sagsøgers garantierklæringer forpligter sagsøgte til i overensstemmelse med gældende regler at opkræve betaling i overensstemmelse med sagsøgers garantiforpligtelse.

C. Sagsøgte gør herved gældende, at sagsøger inden meddelelse af opholdstilladelse påtog sig den fulde forsørgelse for B, og at opholdstilladelsen derfor var betinget af, at sagsøger havde påtaget sig forsørgelsen, jf. den dagældende § 9, stk. 4.

D. Sagsøgte gør i forbindelse hermed gældende, at Udlændingestyrelsen krævede dokumentation for sagsøgers forsørgelsesevne overfor B, og at kommunalbestyrelsen herefter var forpligtet til at pålægge sagsøger som garant at tilbagebetale senere bevilget hjælp efter lov om social bistand til forsørgelse, jf. § 9, stk. 5, 1. pkt., samt at inddrive ydet hjælp hos sagsøger, jf. § 9, stk. 5, 2. pkt.

E. Sagsøgte gør gældende, at indførelsen af § 9, stk. 13, i udlændingeloven (nugældende § 9, stk. 19) ikke giver sagsøgte mulighed for at frafalde sit krav mod sagsøger efter det tidspunkt, hvor B opnåede varig opholdstilladelse.

F. Sagsøgte gør i den forbindelse gældende, at indførelsen af § 9, stk. 13, i udlændingeloven ikke vedrører adgangen til at kræve betaling for ydelser efter det tidspunkt, hvor udlændingen har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse. Det fremgår af ikrafttrædelsesbestemmelserne i ændringsloven, at de hidtil gældende bestemmelser regulerer forholdene vedrørende tidligere meddelte opholdstilladelser, hvorfor de nye bestemmelser alene har betydning *ex nunc*.

Supplerende bemærkninger:

Den af sagsøger afgivne garantierklæring (bilag 1) er sålydende for så vidt angår de formuleringer, som sagsøgte støtter sit betalingskrav mod sagsøger på:

"Undertegnede A ... erklærer hermed, at jeg påtager mig den fulde forsørgelse for B ... under dennes ophold her i landet ...

Jeg er bekendt med, at det er en betingelse for opholdstilladelse, at han/hun normalt ikke kan modtage hjælp efter den danske sociallovgivning.

Jeg er bekendt med, at en opholdstilladelse bortfalder, jf. udlændingelovens § 18, stk. 1, hvis det efter lov om aktiv socialpolitik § 3, stk. 4, besluttes, at den pågældende udlænding skal hjemsendes.

Jeg er bekendt med, at hvis ... alligevel får hjælp efter lov om aktiv socialpolitik til forsørgelse, kan kommunalbestyrelsen pålægge mig at betale for hjælpen, og hvis jeg ikke betaler, kan beløbet inddrives hos mig efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter. "

B er meddelt opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 4.

Den dagældende § 9, stk. 4, i udlændingeloven er sålydende:

"Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 4, kan betinges af, at den person, der bor i Danmark, påtager sig at forsørge ansøgeren. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2-4, kan endvidere betinges af, at den herboende person, som det påhviler at forsørge ansøgeren, godtgør at være i stand hertil. "

Bestemmelsen blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 482 af 24. juni 1992.

Sagsøger påtog sig i overensstemmelse hermed inden meddelelse af opholdstilladelse den fulde forsørgelse for B (bilag 1 og 7) . Det må således lægges til grund, at opholdstilladelse var betinget af, at sagsøger havde påtaget sig at forsørge B, jf. den dagældende § 9, stk. 4.

Den dagældende § 9, stk. 5, er sålydende:

"Har en herboende person (garanten) påtaget sig at forsørge ansøgeren, jf. stk. 3 og 4, og ydes der senere ansøgeren hjælp efter lov om social bistand til forsørgelse, skal kommunalbestyrelsen pålægge garanten at yde betaling for hjælpen. Sådan betaling skal af kommunalbestyrelsen inddrives hos garanten efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter. "

Bestemmelsen er indsat i udlændingeloven ved lov nr. 421 af 1. juni 1994 med ikrafttræden 1. juli 1994.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er der bl.a. anført følgende (lovforslag nr. 214 af 2. marts 1994, pkt. 8) :

"Som en opfølgning på dette punkt i regeringens handlingsplan fremsættes der forslag om, at det fremover fremgår af udlændingelovens § 9, stk. 5, at kommunalbestyrelsen i den situation, hvor en herboende person har påtaget sig at forsørge ansøgeren, skal pålægge garanten at yde betaling for hjælpen. Sådan betaling skal endvidere af kommunalbestyrelsen inddrives hos garanten efter reglerne om inddrivelse af personlige skatter. "

I bemærkningerne til bestemmelsen er anført følgende (lovforslag nr. 214 af 2. marts 1994, bemærkninger til § 1, nr. 2) :

"De foreslåede ændringer i udlændingelovens § 9, stk. 5, indebærer for det første, at den kontanthjælp efter bistandsloven, der udbetales til en udlænding, automatisk bliver en tilbagebetalingspligtig ydelse i forhold til garanten, således at der ikke fra kommunalbestyrelsens side skal udøves et selvstændigt skøn over, hvorvidt den udbetalte kontanthjælp skal betales af garanten eller ej, jf. ordet "skal" i § 9, stk. 5, 1. pkt.

De foreslåede ændringer i udlændingelovens § 9, stk. 5, indebærer for det andet, at den hjælp, der udbetales en familiesammenført, og som garanten har pligt til at betale, skal forsøges inddrevet hos garanten, jf. ordet "skal" i § 9, stk. 5, 2. pkt.

Inddrivelsesordningen efter udlændingelovens § 9, stk. 5, omfatter alene den situation, hvor en herboende person som vilkår for en opholdstilladelse til et familiemedlem har påtaget sig at forsørge ansøger. "

Udlændingestyrelsen krævede i forbindelse med behandlingen af ansøgningerne om opholdstilladelse dokumentation for sagsøgers forsørgelsesevne over for B (bilag 2, 3, 8-11) . Kommunalbestyrelsen var dermed forpligtet til at pålægge sagsøger som garant at tilbagebetale senere bevilget

hjælp efter lov om social bistand til forsørgelse, jf. § 9, stk. 5, 1. pkt. Kommunalbestyrelsen var endvidere forpligtet til at inddrive ydet hjælp hos garanten, jf. § 9, stk. 5, 2. pkt. Der var således tale om et ufravigeligt krav til søgtes sagsbehandling.

Denne retsstilling blev først ændret med lov nr. 365 af 6. juni 2002, der trådte i kraft 1. juli 2002. Ændringerne fandt imidlertid ikke anvendelse i sager, hvor der allerede var meddelt opholdstilladelse, jf. lovens § 8, stk. 2.

I forarbejderne til bestemmelsen er bl.a. anført følgende (lovforslag nr. 152 af 28. februar 2002, bemærkninger til § 8):

"Det foreslås i § 8, stk. 2, 1. pkt., at de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 7, §§ 9-9 e, §19, stk. 1, nr. 5, og § 26, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 2, 3, 21, 24, 29 og 30, ikke finder anvendelse for udlændinge, der inden lovens ikrafttræden har indgivet ansøgning om eller er meddelt opholdstilladelse. For sådanne udlændinge finder de hidtil gældende regler anvendelse, jf. § 8, stk. 2, 2. pkt. "

Det fremgår således af forarbejderne, at der ikke med det fremsatte lovforslag har været tilsigtet en ændring af retsstillingen for udlændinge, der tidligere er meddelt opholdstilladelse.

I forhold til betydningen af den efterfølgende meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse gøres det gældende, at indførelsen af § 9, stk. 13, i udlændingeloven (nugældende § 9, stk. 19) ikke vedrører adgangen til at kræve betaling for ydelser efter det tidspunkt, hvor ansøgerne har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse. Det fremgår af ikrafttrædelsesbestemmelserne i ændringsloven, at de hidtil gældende bestemmelser regulerer forholdene vedrørende tidligere meddelte opholdstilladelser. De nye bestemmelser har alene betydning ex nunc, jf. også U 2006.946 Ø omtalt nedenfor.

Om denne vurdering kan nærmere oplyses følgende:

I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt det i forarbejderne anførte er en kodificering af gældende praksis, og hvorvidt bestemmelsen således er gældende med tilbagevirkende kraft, bemærkes, at der i forarbejderne til bestemmelsen bl.a. er anført følgende (lovforslag nr. 152 af 28. februar 2002, bemærkninger til § 1, nr. 3):

"Efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 13, 1. pkt., skal kommunalbestyrelsen i tilfælde, hvor en opholdstilladelse er betinget af, at den herboende person (garanten) har påtaget sig at forsørge ansøgeren og har skullet godtgøre at være i stand hertil, pålægge garanten at yde betaling for senere hjælp, som ydes ansøgeren efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven.

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 5, 1. pkt., og forudsættes anvendt i overensstemmelse med gældende praksis, jf. dog de nedenfor anførte præciseringer samt den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 13, 3. pkt., og bemærkningerne hertil.

I § 9, stk. 13, 3. pkt., foreslås det præciseret, at inddrivelsesordningen ikke finder anvendelse for offentlige udgifter til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, som ydes ansøgeren, efter at den pågældende er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse eller en ny opholdstilladelse på et andet grundlag.

Inddrivelsesordningen omfatter således hjælp, som ydes ansøgeren, indtil den pågældende meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. "

Det er således rigtigt, at en væsentlig del af indholdet af den foreslåede bestemmelse er i overensstemmelse med de hidtil gældende regler, men den for sagsøgers anbringende relevante del af bestemmelsen, som vedrører hjælp ydet efter det tidspunkt, hvor den pågældende er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse, er en ny bestemmelse i forhold til de hidtil gældende regler. At der er tale om en ændring i forhold til de hidtil gældende regler understreges af, at der i bemærkningerne netop sondres mellem den foreslåede § 9, stk. 13, 3. pkt., der er en ny bestemmelse, og den foreslåede § 9, stk. 13, 1. pkt., som forudsættes anvendt i overensstemmelse med hidtidig praksis.

Hertil kommer, at det - som anført ovenfor - i samme lovs § 8, stk. 2, blev fastsat, at de tidligere regler fortsat skulle være gældende i det omtalte omfang.

Der kan i den forbindelse tillige henvises til Udlændingestyrelsens udtalelse af 30. juli 2012 (bilag B), hvor det er anført, at det "er Udlændingestyrelsens opfattelse, at det af Østre Landsrets dom af 20.12.2005 følger, at en garanti-erklæring er gyldig, så længe den familiesammenførte udlænding opholder sig i Danmark på det oprindelige opholdsgrundlag, uanset om pågældende har fået tidsubegrænset opholdstilladelse. "

Udlændingestyrelsens retsopfattelse er således på linje med den, der følger af en fortolkning af reglerne, jf. ovenfor.

Bestemmelsen i § 9, stk. 13, 3. pkt., er derfor ikke relevant ved fastlæggelsen af sagsøgtets adgang til at kræve hjælp ydet efter meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse betalt af en garant, da den oprindelige opholdstilladelse og garantierklæring er reguleret af reglerne, som de var affattet i perioden fra 1. juli 1994 og indtil lovændringen 1. juli 2002.

Der henvises tillige til det ovenfor anførte vedrørende ikrafttræden af de nye regler i lov nr. 365 af 6. juni 2002, der trådte i kraft 1. juli 2002. Ændringerne fandt ikke anvendelse i sager, hvor der allerede var meddelt opholdstilladelse.

delse, jf. lovens § 8, stk. 2, og det fremgår som ovenfor anført af forarbejderne, at der ikke med det fremsatte lovforslag har været tilsigtet en ændring af retsstillingen for udlændinge, der tidligere er meddelt opholdstilladelse, jf. ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 8, stk. 2, i ændringsloven.

Ændringerne fandt således ikke anvendelse i sager, hvor der allerede var meddelt opholdstilladelse, jf. lovens § 8, stk. 2.

Østre Landsret har i U 2006.946 Ø fortolket reglerne i overensstemmelse hermed således, at garanten ikke kan fritages for sin forsørgerpligt, og at kommunen fortsat skal inddrive offentlig hjælp hos den pågældende også efter, at en ansøger om opholdstilladelse har fået tidsubegrænset opholdstilladelse.

2.

Ad sagsøgers anbringende om, at de konkrete garantierklæringer efter deres indhold og ordlyd, når de læses i sammenhæng med den dagældende udlændingelovs § 18, stk. 1, lov om aktiv socialpolitik § 3, stk. 4, samt det konkrete indhold i de meddelte tilladelser til B, er givet en tidsmæssig udstrækning, der er i overensstemmelse med den tidsmæssige udstrækning af forsørgelsespligten, der følger af styrelsens afgørelser, og

at der herefter konkret alene er garanteret for forsørgelsen så længe hjemsendelse efter de pågældende bestemmelser kunne finde sted, og så længe B ikke var meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse.

G. Sagsøgte bestrider, at de konkrete garantierklæringer sammenholdt med de dagældende bestemmelser i udlændingelovens § 18, stk. 1, og lov om aktiv socialhjælp § 3, stk. 4, indebærer, at garantien er undergivet en tidsmæssig begrænsning.

E. Sagsøgte gør i den forbindelse gældende, at formuleringen af garantierklæringerne indebærer, at garantien er gældende, så længe B opretholder sin opholdstilladelse her i landet på det oprindelige opholdsgrundlag.

Supplerende bemærkninger:

Den dagældende § 18, stk. 1, i udlændingeloven er sålydende:

"§ 18. En opholdstilladelse bortfalder, når der af forsørgelsesmæssige grunde er truffet afgørelse om, at en udlænding, der ikke har de fornødne midler til sit underhold, skal hjemsendes. "

Det følger heraf, at en udlænding, der hjemsendes på grund af manglende midler til underhold, mister sin opholdstilladelse.

Om bestemmelsens anvendelse i praksis kan bl.a. henvises til praksis U 2001 1875 H, hvor opholdsretten for en islandsk statsborger bortfaldt ved beslutning om hjemsendelse efter bistandslovens § 4. Bestemmelsen har tidligere været anvendt over for subsistensløse.

Bestemmelsen indebærer således alene, at en opholdstilladelse i visse - formentlig ret afgrænsede - situationer kan inddrages. Der kan derimod ikke slutes fra bestemmelsen til bestemmelserne om forsørgelseskrav i udlændingelovgivningen.

Hvor en opholdstilladelse ikke inddrages i medfør af § 18, stk. 1, kan det således ikke slutes, at en garantierklæring ikke kan gøres gældende. Der er da heller ikke i bemærkningerne til § 9, stk. 4 og 5, henvisninger til § 18.

Lov om aktiv socialpolitik §§ 3-4 var sålydende på tidspunkterne for meddelelse af opholdstilladelser:

"§ 3. Enhver, der opholder sig lovligt her i landet, har ret til hjælp efter denne lov.

Stk. 2. For at få vedvarende hjælp til forsørgelse skal modtageren

- 1) være dansk statsborger,*
- 2) være statsborger i en EU/EØS-medlemsstat eller familiemedlem til en sådan og være berettiget til ophold efter fællesskabsretlige regler eller*
- 3) være omfattet af en aftale efter § 4.*

Stk. 3. Hjælp til forsørgelse anses for vedvarende, hvis den er ydet i mere end 1 år eller må påregnes at ville vare mere end 1 år.

Stk. 4. Hvis en udlænding, der ikke er omfattet af stk. 2, nr. 2 eller 3, får behov for vedvarende hjælp, afgør Den Sociale Sikringsstyrelse, om udlændingen skal hjemsendes. Sikringsstyrelsen kan dog ikke træffe afgørelse om hjemsendelse efter denne lov, hvis udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 3 år...

§ 4. Der kan ved aftale med andre stater eller internationale organisationer gives personer, der ikke er danske statsborgere, ret til vedvarende hjælp til forsørgelse under ophold her i landet. "

Det følger af § 3, stk. 4, at Sikringsstyrelsen (nu Udlændingestyrelsen) kan beslutte, at en udlænding skal hjemsendes

- hvis udlændingen ikke har ret til vedvarende offentlig hjælp i medfør af EU-

retlige regler eller internationale aftaler,

- hvis den pågældende får behov for vedvarende hjælp, og
- hvis den pågældende ikke lovligt har boet i Danmark i mere end tre år.

Det følger derimod ikke at bestemmelsen, at der i andre situationer ikke kan gøres et forsørgelseskrav gældende.

I lovbemærkningerne til § 3, stk. 4, er bl.a. anført følgende (lovforslag nr. 86 1998/1f):

"Efter § 3, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik afgør Den Sociale Sikringsstyrelse, om en udlænding skal hjemsendes, fordi pågældende har eller forventes at få behov for vedvarende hjælp til forsørgelse. Sikringsstyrelsen kan dog ikke træffe afgørelse om hjemsendelse efter denne lov, hvis udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 3 år.

Efter ikrafttrædelsen den 1. januar 1999 af integrationsloven vil udlændinge, der er omfattet af loven, gennemgå en op til 3-årig introduktionsperiode her i landet. I den periode modtager de pågældende i reglen introduktionsydelse. Hvis de har gennemført introduktionsprogrammet eller et andet tilsvarende forløb og de øvrige betingelser er opfyldt, får de tidsubegrænset opholdstilladelse.

Er dette ikke tilfældet, og er grundlaget for opholdstilladelsen fortsat til stede, får de pågældende tidsbegrænset opholdstilladelse. For denne persongruppe bør det gælde, at de ikke er sikret mod hjemsendelse efter aktivlovens § 3, selv om de har opholdt sig i landet med henblik på varigt ophold i mere end de sidste 3 år.

Det foreslås derfor, at 3 års fristen for nævnte persongruppe først løber fra afslutningen af integrationsperiodens udløb, således at personer, der ikke har haft et vellykket introduktionsforløb, i tilfælde af, at de ikke er i stand til at forsørge sig selv, fortsat vil kunne hjemsendes. En eventuel hjemsendelse vil naturligvis skulle ske med respekt for Danmarks internationale forpligtelser herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. '

Samspillet mellem udlændingelovens § 18, stk. 1, og lov om aktiv social politik § 3, stk. 4, kan beskrives således: Hvis det besluttes at hjemsende en udlænding, bortfalder udlændingens opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 18, stk. 1. Hvis det besluttes ikke at hjemsende en udlænding, fortsætter kommunen med at udbetale hjælp til forsørgelse, forudsat at udlændingen stadig opfylder de almindelige betingelser for at modtage hjælp.

De to bestemmelser regulerer således hverken hver for sig eller sammen muligheden for at gøre en garantierklæring gældende.

Heller ikke en henvisning i sagsøgers garantierklæringer til disse to bestemmelser har betydning for muligheden for i situationer, der ikke er omfattet af de to bestemmelser, at gøre en garantierklæring gældende.

Der er således ikke grundlag for at fortolke sagsøgers garantierklæring indskrænkende. Det har således ikke støtte i hverken garantierklæringens ordlyd eller udlændingelovens § 18, stk. 1, og lov om aktiv social politik § 3, stk. 4, at garantien kun gælder, så længe hjemsendelse efter disse to bestemmelser kunne finde sted.

Garantierklæringen bortfaldt således ikke i forbindelse med meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse til B.

3.

Ad sagsøgers anbringende om, at B ikke efter 1. september 2013 har haft ophold i Danmark på en sådan måde, at hun har haft gyldig opholdstilladelse, at B ikke har været berettiget til offentlig hjælp, og at betalingerne fra sagsøgte til hende derfor har været uberettiget, hvilket indebærer, at sagsøgte ikke kan krævet uberettiget udbetalt hjælp betalt af sagsøger.

F. Sagsøgte gør gældende, at der ikke er grundlag for at anse B's opholdstilladelse for bortfaldet, og at der ikke er grundlag for at afskære garantikrav mod sagsøger som følge af B's forhold.

G. Sagsøgte gør endvidere gældende, at der ikke er grundlag for at afskære garantikrav mod sagsøger som følge af sagsøgtes forhold.

Supplerende bemærkninger:

Sagsøgers ræsonnement bygger på følgende forudsætninger

- at B's opholdstilladelse er bortfaldet pr. 1. september 2013, jf. udlændingelovens § 17,
- at sagsøgtes udbetaling af kontanthjælp efter dette tidspunkt derfor har været forbundet med en retlig mangel, og
 - at den retlige mangel ved udbetalingen indebærer, at sagsøgte ikke kan opkræve den udbetalte kontanthjælp med henvisning til sagsøgers garantierklæringer.

Udlændingelovens § 17, stk. 1, er sålydende:

"En opholdstilladelse bortfalder, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark. Tilladelsen bortfalder endvidere, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 6 på hinanden følgende måneder. Har udlændingen med henblik på varigt ophold lovligt boet mere end 2 år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig

uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder."

Da B ikke efter de foreliggende oplysninger ses at have opgivet sin bopæl, og da hun med henblik på lovligt ophold har boet i Danmark i mere end to år forud for 1. september 2013, bortfalder opholdstilladelsen først ved ophold uden for Danmark i mere end 12 på hinanden følgende måneder.

Om B's opholdssted kan det oplyses, at B ifølge Det Centrale Personregister (CPR) ikke på noget tidspunkt har været registreret som udrejst til Sverige. Hun er senest den 24. februar 2013 flyttet til X-adresse 79, 1. tv., ... (bilag C).

Det kan endvidere oplyses, at sagsøgte på intet tidspunkt efter den 1. september 2013 har modtaget returpost i forbindelse med breve sendt til B.

Sagsøgte har i 2016 fortaget en undersøgelse til belysning af opholdskravet i lov om aktiv socialpolitik § 11. Det fremgår af journaltilførsel af 22. september 2016 i B's kontanthjælpsjournal (bilag 15), at sagsøgte i april 2016 konstaterede, at der ikke var perioder med ophold i udlandet eller indtægtshuller, hvorfor sagsøgte på dette tidspunkt vurderede, at B opfyldte opholdskravet.

Det fremgår herudover af tilførsler i B's kontanthjælpsjournal (bilag 15, s. 414), at hun på en række datoer siden 1. september 2013 er mødt op i Borgerservice på Fremmøderne har primært været i forbindelse med sagsøgtes løbende, lovpligtige kontanthjælpsopfølgning over for hende:

26. september 2013 (personligt fremmøde i "september måned" og derfor ikke behov for opfølgning dér)

22. januar 2014

20. marts 2014 (anden henvendelse med fremmøde)

16. april 2014

13. januar 2015

16. april 2015

29. juli 2015

23. oktober 2015

15. januar 2016

22. januar 2016

15. april 2016

16. august 2016

27. oktober 2016

B har således ikke på noget tidspunkt efter den 1. september 2013 haft ophold uden for Danmark i mere end 12 på hinanden følgende måneder.

Derudover har B i september 2014, jf. bilag 15, s.10, over for sagsøgte fremlagt dokumentation for, at et ophold i Marokko, som alene angik perioden 19. august-3. september 2014 i forbindelse med sygdom i familien. Dette indikerer ikke et ønske om at opgive sin bopæl i Danmark - tværtimod.

Det fremgår i øvrigt af tilførsler den 19. september 2013 og 15. oktober 2015 i bilag 15 (s. 15 og 7) , at B's pas er bortkommet, ligesom der er fremvist dokumentation fra politiet for, at passet er bortkommet.

Det bemærkes i den forbindelse, at der har været etableret grænsekontrol og krav om legitimation - i praksis pas eller gyldigt dansk kørekort - ved rejse til Sverige siden 12. november 2015.

Sagsøgte gør gældende, at bevisbyrden for, at B kort tid derefter, hvor grænsekontrollen til Sverige blev indført, måtte have opnået et gyldigt pas, påhviler sagsøger. Det forekommer således overvejende sandsynligt, at B ikke har haft et gyldigt pas på tidspunktet for grænsekontrollens indførelse, når der foreligger bevis for, at hun ikke havde et pas ca. en måned inden grænsekontrollens indførelse.

Da der ikke i sagen er oplysninger om, at B er i besiddelse af et gyldigt dansk kørekort, må oplysningen om, at passet er bortkommet, indebære, at det i hvert fald ikke siden etableringen af grænsekontrollen 12. november 2015 har været muligt for B at rejse til Sverige for at opholde sig på den angivne adresse i Malmø.

I lyset af de anførte oplysninger må det lægges til grund, at B's opholdstilladelse fortsat er i kraft efter 1. september 2013.

Hertil kommer, at det næppe nu er muligt at anse B's opholdstilladelse som bortfaldet, idet myndighederne endnu ikke - fire år efter at opholdstilladelsen efter sagsøgers opfattelse burde være bortfaldet - har meddelt B, at man anser opholdstilladelsen for bortfaldet. Det vil på nuværende tidspunkt næppe være muligt for myndighederne at nå frem til dette resultat. Der må i den forbindelse lægges afgørende vægt på, at udlændingemyndighederne ikke efter det oplyste har haft lejlighed til at tage stilling til bortfaldsspørgsmålet. Det er dermed er uafklaret, om udlændingemyndighederne finder betingelserne for bortfald opfyldt, eller om de har eller ville have affundet sig med, at betingelserne for bortfald var til stede uden at påberåbe sig tilladelsens bortfald.

Sagsøgte gør i denne forbindelse gældende, at registreringer i CPR efter en konkret bedømmelse efter den pågældende sags beskaffenhed og sammenholdt med øvrige bevisdata i sagen kan indgå som et ikke uvæsentligt moment i vurderingen af, om den pågældende har opgivet sin bopæl. Sagsøgte

gør derfor gældende, at det forhold, at B i den relevante periode har haft registeret bopæl i Danmark, i betragtelig grad understøtter, at B har haft sin bopæl i Danmark.

Sagsøger har under alle omstændigheder ikke godtgjort, at opholdstilladelsen er bortfaldet, og hvornår dette bortfald skulle være indtrådt.

En sag om opholdstilladelsens eventuelle bortfald kan i øvrigt ikke finde sin afgørelse under den foreliggende sag, heller ikke i form af den varslede bevisførelse, men må afklares direkte mellem udlændingemyndighederne og B.

Sagsøgte gør endvidere gældende, at det ikke er påvist, at sagsøgte har begået fejl ved sin sagsbehandling i B's kontanthjælpssag.

Sagsøger gør endelig gældende, at uanset om B rent faktisk var fraflyttet sin bopæl i Danmark 1. september 2013 og derefter ikke var berettiget til kontanthjælp, skal sagsøger som garant for B stadig refundere sagsøgtes udgifter til social forsørgelse. Det skyldes, at formålet med garantien er at sikre, at garanten dækker alle former for offentlig forsørgelse, som den pågældende modtager. Dette må særligt gælde, når den pågældende har opnået offentlig forsørgelse ved at afgive urigtige oplysninger.

Garantierklæringen kræves for at sikre, at den familiesammenførte ikke belaster det offentlige økonomisk. Det ligger klart inden for dette hensyn, at garanten må dække udbetalt offentlig forsørgelse til den pågældende, hvis udbetalingen er opnået på baggrund af urigtige oplysninger, og hvis det må lægges til grund, at det offentliges sagsbehandling er sket forskriftsmæssigt. Dette har endvidere støtte i selve garantierklæringens ordlyd, hvorefter sagsøger - uden begrænsninger - skal dække den fulde forsørgelse af B.

Udbetalingen af kontanthjælp til B kan derfor ikke på det foreliggende grundlag anses for at være behæftet med en retlig mangel.

Det er på den baggrund sagsøgtes opfattelse, at sagsøger ikke har løftet bevisbyrden for, at B's opholdstilladelse er bortfaldet pr. 1. september 2013, at sagsøgtes udbetaling af kontanthjælp efter dette tidspunkt har været forbundet med en retlig mangel, eller at den retlige mangel ved udbetalingen indebærer, at sagsøgte ikke kan opkræve den udbetalte kontanthjælp med henvisning til sagsøgers garantierklæringer.

Parterne har i det væsentligste procederet i overensstemmelse hermed.

Retten's begrundelse og afgørelse

Som anført af sagsøgte er der hverken i reglerne, forarbejderne hertil, efter ordlyden af garantierklæringerne og forudsætningen for erklæringerne støtte

for, at den af sagsøger givne garanti ikke kan gøres gældende over for hende af sagsøgte. Sagsøgers synspunkt støttes heller ikke af retspraksis.

I sagen gør sagsøger særligt gældende, at sagsøgers tidligere svigermors opholdstilladelse er bortfaldet, at hun ikke har været berettiget til økonomisk hjælp fra kommunen, og at sagsøgte ikke kan kræve betaling hos sagsøger af en hjælp, som er udbetalt med urette.

Spørgsmålet om bortfald af den pågældendes opholdstilladelse kan ikke prøves under denne sag, hvor den kompetente myndighed ikke er inddraget.

Efter oplysningerne fra Folkeregistret og B's henvendelser i socialforvaltningen er der ikke konkrete holdepunkter for at antage, at hun skulle have opgivet sin opholdstilladelse i Danmark. Efter forklaringerne er der en vis uklarhed om, hvor hun reelt bor og igennem tiden har boet, men sagsøger har ikke på det foreliggende godtgjort, at B's bopæl fra 2013 har været i Sverige hos sagsøgers fraseparerede ægtefælles bror. Der er herefter ikke påvist sådanne fejl ved udbetalingen af ydelser til B, at sagsøgte skulle være afskåret fra at gøre et krav gældende over for sagsøger i henhold til sagsøgers garantierklæringer.

Efter det anførte frifindes sagsøgte.

Vedrørende sagens omkostninger forholdes som nedenfor bestemt, idet retten kan oplyse, at der er tilkendt sagsøgte et passende beløb til dækning af udgift til advokatbistand 40.000 kr. Retten har ved fastsættelsen taget hensyn til sagens værdi, forløb og udfald.

Thi kendes for ret:

Københavns Kommune frifindes.

Sagsøger, A, skal inden 14 dage betale sagens omkostninger til Københavns Kommune med 40.000 kr.

De idømte sagsomkostninger forrentes efter rentelovens § 8 a.

...

Københavns Byret, den 9. januar 2018.